

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünneppal kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 20.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	14.40
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékire postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Negyedik esztendő.

Az idő halad, ez a korunkat dülő fürtelem is zökkenés nélkül billent át a negyedik esztendőbe; alig látszik más vigyorgó egykedvűségénél a Halálnak. Miazonban álljunk meg egy percre és takarítsuk el a — halottakat.

Legyen ma a halottak napja, gyűljenek mellém a gyászruhás anyák, zokogó hitvesek és testvérek... Az én véremből is megaludt egy rész, én is kevesebb vagyok ma eggyel.

Távrolról szodomain zenét hoz abból a dermesztő halálkoncertből a forró, lankadt nyári levegő; jó muzsika lesz ez a temetéshez. Csak az összeperzselt szántók, letarolt rétek hallgatnának ilyenkor ostoba ciripeléssel vegyest fáradt madárdalokkal! Nem illik zavarni a mi szomorúságunkat.

Tehát zokogás... itt vannak a közös sirból — kikelt hősök szellemei; fekete koporsóktól messze sötét az ég, mert a napfény odáig verte fel reflexugarát a szemfedők komor nyugalmának. Nyugalom! Nekik, mert ők egyszerűen ninesenek... — nekünk pedig? Oh mennyire vannak, mennyire inkább, mint bármikor! Van még szem könytelenül? Van. Az enyém is. Mi néhányan nem merünk sirni, mert a halott... hátha érez, hátha visszatér? Mi lenne, jó Isten, akkor! Ha a megholtakba visszabujna az Élet és látnának minket jajgatni itt... Hiszen ők meghalltak egyszer, tudják már, mi van a szinfalak mögött, midőn visszabuktak a nagy komédia után; hátha vissza térnek, vad erőben lobogót bontva újra — elvesztenénk, mert vajjon nem harcolnának-e, amiért megcsufoltatták velük az Életet?

Azért csend és temesünk gyorsan, a levegő füled, a fájdalom pokolba mártott kihelyezett karmokkal mar-

dossa lelkünket, féltő, hogy — felébredünk apátiánkból, ha megráz valami.

Foglyok ide, ássátok fel a Dunát, hadd folyjon vize addig át a népek végtelenjén, — hátha megfullad abban is néhány áldozat! Leteszünk mind Attila mellé! Akkor is rabszolgák állították meg a — világ folyását...

Csak csendesen, így; a feketeesség fogy, az égre vetődő reflexiók lassan mégis csillogó színbe kapnak, az el-tompulás felélénkül és a végén...! A Végén!...

Pompás azur hajlik bolt-

ivben a két láthatár fölé, a forró napsütésben száz pacsirta dalol fiainak és tanítja hagyományos dalaira. Csiklandó szénaitat terjeng a lekaszált réten, a gabonaföldekről dübörgő cséplőgépkatolást lenget a gyenge szél. Mintha tényleg élnénk.

... a Duna meg befogadta halottait. És elmúlt az első temetési nap.

A háboru zökkenés nélkül billent egy esztendővel odább, mintha nem félne a második temetéstől...

—io.—

Féltének egy orosz erődöt.

Pétervár, aug. 5. Orosz hivatalos jelentés: Ellenéges csapatok megszállták Kudrincet, Kamenec-Podolszktól nyugatra. (Kudrince egy galíciai kis város, az orosz határon. Ettől már nem messze van keletre Kamenec-Podolszk orosz erődítmény.)

A finnek megnyugosznak az orosz akaratban.

Helsingfors, aug. 6. A szenátus 7 szóval 6 ellenében tudomásul vette az orosz kormány ama rendeletét, mely a finn országgyűlést feloszlatja. (Ezzel a finnek elismerik, hogy nem lehet saját szántukból függetleníteniök magukat Oroszországtól.)

Tisztítjuk Bukovinat.

Berlin, aug. 6. Wolff-jelentés: Bukovinában a sikszágon és a hegyvidéken sikeresen nyomulunk előre.

Kerenszki marad Oroszország nyakán.

Pétervár, aug. 5. Kerenszki miniszterelnök a következő levelet intézte Nekrasovhoz: Mivel az általam foganatosított rendszabályok ellenére lehetetlen volt az ideiglenes kormányt a történelmi idők követelményeinek megfelelően átalakítani, nem vállalhatom többé az állammal szemben a felelősséget. Kérem a kormányt, sziveskedjék engem minden ténykedés alól fölmenteni.

Pétervár, aug. 6. Kerenszki elutazott Pétervárról. A kormány elhatározta, hogy Kerenszki lemondását visszautasítja. A pártközi tanácskozáson, melyen ugyanezt a határozatot hozták, a legkiválóbb politikusok résztvettek. A tanácskozás este fél tiztől reggeli 6 óráig tartott.

Terescsenko dumaelnök és Zeretelli rámutattak arra, hogy a pártok között összhangnak kell uralkodnia, ha

meg akarják menteni az országot a végveszedelemtől. Később a pártok külön-külön tanácskoztak. A szociálisták kijelentették, hogy támogatják Kerenszkit, ha az új kormány hü marad a július 21-én tett nyilatkozatához. A kadettpártiak föltétele as volt, hogy az új kormány a politika irányítására szabad kezet kapjon, a pártok befolyásától mentesen. A pártok felszólalói hangoztatták, hogy Kerenszki ma az egyetlen férfiú, akire a kormány tekintélyét ruházhatják. A határozatot Nekrasov nyomban közölte Kerenszkiivel.

Óriási automobilos rablás Pétervárott.

Pétervár, aug. 6. Hat fölfegyverzett ember autón érkezett a szenátus elé, megkötözték az őrtálló katonákat, majd behatoltak az ülés-terembe és ellopták II. Katalin nagy ezüstsobrát, azonkívül sok értéktárgyat elraboltak másfél millió rubel értékben.

A honvédhuszárok sikere.

— Radaucot visszavettük. —

A Sajtószállásról jelentik: Radaucot honvédhuszárok elfoglalták. (Radauc vasuti gőcpont a Szucsava folyónál, Csernovictól délre 45 km-re, Ezzel már majdnem egész Bukovinat visszafoglaltuk).

Nincs drótnélküli Angliában.

London, aug. 5. A Marconi-társaság a kormány parancsára ma éjféltől kezdve az Atlanti-óceán non tuli szolgálatot hadi okokból beszüntette.

Lesz elég civilruha.

— Nem kell ingben kilépni a kaszányából. —

Néhány év óta majdnem kizáróan egyenruhászöveteket készítenek a posztógyárak, mert a néphadsereg millióit ruhával ellátni nem csekély feladat. Az emberek szép lassan elfelejtik, hogy valamikor polgári ruha feszült rajtuk, úgy megszokták a muadért, hogy nem is gondolnak rá, mi lesz, ha egyszer le kell vetni a katonazubbonyt, és — nem lesz mit felvenni? A katonai pontosság és rend azonban már előkészületeket tesz a leszerelésnek most még a távol jövő kérdésben bizonytalanító idejére. A pótzászlaljak rendeletet kaptak a hadügyminisztériumtól, hogy raktáraik föléseges katonai öltőnyeit alakítsák át polgári ruhává. Pontos és részletes utasítást esatoltak a rendelkezéshez és ez utbaigazításokat foglal magában az átalakítás végrehajtását illetően. A muadérok nem lesz nehéz polgári ruhává formálni. Eltűnnek a sujtások, a csillagó rézpitykék és a magas gallérok a zubbonyokról, helyükbe szürke gombok, lehajtós gallérok kerülnek és kész a civilruha. Ez az elővigyázatosság mindenképpen indokolt, mert a három éves háboru alatt rengeteg embernek kalódott el a civilruhája, ingben pedig még sem lehet kilépni a kaszányából a polgári életbe.

Aki nem ujságíró, nem lehet mindenütt.

Van egy miniszteri rendelet, mely szerint a hadapród iskolás növendékeknek is részt kell venniük a szünidőben a front mögötti küzdelemben és be kell állniuk azok sorába, akik arcuk verejtékével dolgoznak a földeken. A rendelet végrehajtásáról a városi hatóságok munkaadó bizottságát is értesítették azzal, hogy a növendékek részére gondoskodjanak munkaalkalmáról és a foglalkozást igazolják.

Egyik bácskai növendék Veprőd községben tesz eleget a rendelkezésnek. Veprőd község elöljáróságának hetenként kellett volna értesíteni az intézet gazdasági hivatalát, a munkanapok összegéről a növendék étkezési pénzének folyósítása végett. A Veprődön dolgozó növendék ezért tegnap elment Michler Boldizsár jegyzőhöz és előadta az ügyet. — Michler azonban elutasította azzal a kijelentéssel, hogy ő nem ujságíró, ő nem lehet mindenütt ott.

A növendék mindenben megtette kötelességét, mert mikor a községbe ért, jelentkezett az elöljáróságnál munkára, aki arról igazolványt is állított ki neki. Michlernek tehát módjában állott volna ellenőrizni, vagy legalább is ellenőriztetni, hogy a növendék dolgozik-e, ha éppen személyes meggyőződéshez köti az ilyen igazolványok kiadását.

Michler mulasztást követett el. Nem tett eleget egy rendelet utasításának. Ezzel szemben olyan magatartást foglalt el, hogy habár az ügy jelentéktelennek látszik, szük-

séges a főszoigabiróság azonnali közbelépése. — Mi nem is hisszük, hogy Gutwein szolgálja.

ró megteszi a lépéseket, hogy az ügyet orvosolják és más esetben hasonló dolog ne adja magát elő.

A Zöldsejtközpont bácskai megbizottja.

— Minek a maximális árak? —

Mindenekelőtt beszámolunk arról, hogy az Országos Zöldsejtközpont, Főzelenk- és Gyümölcsforgalmi r.-i. intézöbizottsága az egész ország területén megbizottja kerületeket állított föl. Ilyen a szabadkai kerület is, ahol a megbizott Goldberg Sándor. Ebbe a kerületbe a következő járásek és városok tartoznak:

bácsalmási járás,
Baja,
hajai járás,
Szabadka,
zentai járás,
topolyai járás,
Zombor,
zombori járás,
óbecsei járás,
Temerin,
zsabylai járás,
titeli járás,
Ujvidék,
ujvidéki járás,
kulai járás,
apatini járás,
hódsági járás,
palánkai járás,

Az intézöbizottság maximálja jelenleg időszakonként a zöldsejtközpont, főzelenkek és gyümölcsök árát. Ezeket az árakat a piacokon hatóságtalag ki kell függeszteni.

A megbizottja a kerületükben levő és hozzájuk bejelentett készleteknek elszállíthatása iránt, az intézöbizottság utasítása szerint a Részvénytársaságtól vett rendelkezéseknek megfelelően intézkednek és az evégből szükséges szállítási

igazolványokat teljesen kitöltve, a szállításra jogosultaknak a megállapított jutalék lefizetése ellenében kiadják.

A jutalék az elszállításra kerülő termények árának 4 (négy) százaléka.

A szállítási igazolványok a Hadi Termény Részvénytársaság részére megállapított szállítási igazolványokkal azonosak.

A szállítási igazolványokat olyan kerületekre nézve, melyekben megbizott időlegesen nem működik, a Részvénytársaság igazgatósága adja ki.

A szállítási igazolvány kötelezettsé e kiterjed a vasuton, hajón és gépkocsin történő szállításokra, azon kivétellel, hogy a belföldi forgalomban ezen szállítási módzatok mellett 1000 kg.-ot meg nem haladó küldemények szállítási igazolvány mentesek.

Postai küldemények nem esnek szállítási igazolvány kötelezettség alá.

Az intézöbizottság megállapította aug. 11-től 20-ig s maximális árakat. A fontosabb árak (a piacokon) a következők: főzelenk kilója 60 f, paradicsom 106, ugerka salátának 33 f (Szabadkán persze még most sem mérnek kilóban), teljes kukorica darabja 20, a legnagyobb zöldpaprika 12, legfinomabb alma 165, körte 200, szilva 114, ringló 160, dinnye (közönséges sárga) 46, görög közönséges) 46.

Most már a cigányt is meglöpiák.

Hová lett a cigányasszony ezer korona értékű holmija?

Kolompár Teréz cigányasszony a mult hó 28-án panaszt tett a tompai esendörsegen, hogy lakásának az ajtaját baltával valaki kifeszítette és lakásából, melyet ezea a napon teljesen őrizetlenül hagyott, mintegy ezer korona értékű holmit elvittek.

Kovács Sötét Imre tompai Körösai-sori lakos és feleségének állítása szerint 27-én délelőtt egy elöttük ismeretlen cigány és cigányasszony kereste őket föl iakásukon és egy baltát kértek tőlük kölesön, hogy Kolompár Teréz lakását feltörjék, mert erre nekik a esendöröktől engedélyük van. Kovácsék át is adtak egy baltát a cigányoknak.

Ezután a cigányok átmentek Kolompár Teréz szomszédos lakására és feltörték az ajtókat. A lakásban nagy garázdálkodást vittek véghez és onnan különböző dolgokat — mintegy 1000 korona értékben — elvittek.

Miután kalandjuk jól sikerült, utnak indultak és Kiskörösig megse álltak. Itt örv. Kecskeméti Jánosához tértek be és lakást kértek Kecskemétiénél teljesítette kérsüket és a cigányoknak adott is hálást. A cigányok másnap ismét fölkerelkedtek és a lopott holmik egy részét Kecskemétiénél hagyták, más részét pedig magukkal vitték. Kecskemétiénra a vissza-

hagyott holmit azzal bizták rá, hogy majd visszajönnék érte.

A esendöröknek, akik erélyes nyomozást indítottak ellenük, sikerült Topolya határában elfogni Réfael Károly és Farhas Erzsébet személyében a tettes cigányokat, akik dunapataji illetőségűek és állandó csavargással foglalkoznak. Állandó tartózkodási helyük nincs és mert többször voltak lopásért büntetve, előzetes letartóztatásba helyezték őket és tegnap kísérték át a szabadkai ügyészséghez.

Meghaltak:

Özv. Jakobesevics Lázárné, 82 éves

Özv. Hadnagy Tamásné, Hegedüs Erzsébet, II., 184., 78 éves.

Özv. Zsulyevics Márkné, Kopilovics Mária, IV., 159., 78 éves.

Andrasics Kálmáné, Schindler Katalis, 20 éves.

— A „Bácska“ és a Sz. A. C. mérkőzése. Vasárnap délután Bácska és Sz. A. C. között lesz mérkőzés a Zombori-uti sporttelepen. Bácska, mely háboru előtt sok dícsőséget hozott Szabadkának, most ismét kiállítja csapatát a sportküzdelmek színterére. A vasárnapi mérkőzés Bácska feltámadásával az eddigi és az ezutáni mérkőzésnél sokkal ünnepeyesebb lesz.

Ki csempészi ki a bácskai lisztet?

— A kulai főszoigabiró és a sajtó. —

Ujvidékről jelentik: Alig pár hónapja, hogy az Ujvidéki Hirlap egy száncációt keltő cikkben leleplezéseket közölt dr. Buday Pál főszoigabiró működéséről. A cikk mindenhol egyrészt óriási feltűnést, másrészt megbotránkozást keltett, mert míg hős fiaink vérüket áldozták az itthonmaradottakért, addig a főbiró ur száncszámra csempészi ki Bácskából legfontosabb eledelünket a lisztet. Természetes következménye volt ennek a cikknek, hogy a főbiró sajtóperre indított a lap ellen, amely az Ujvidéki Hirlap főszerkesztőjének, Major Józsefnek teljes felmentésével végződött.

A méltóságos ur erre röpiratot bocsátott ki, melyben a sárga fenéki lehuza az ujvidéki birákat és azzal fenyegetőzött, hogy majd a felebbezésnél megmutatja, kinek van igazsága. Mostanáig ebben az ügyben semmi fontosabb esemény nem történt, esupán a Közélelmezési Hivatal vezetőségében történt változás, amennyiben báró Kürthy helyébe gróf Hadik löpett. Ennek első ténykedése az volt, hogy méltóságos dr. Buday Pál kulai főszoigabirót felmentette állásától. Így végződött az első epilógus.

Sándor.

Képkiallitás Palicson.

Többször megemlékeztünk már a 20-i palicsi katonanapról. De a nap kellemességeinek megismerése még így is hiányos. Most újabb dolgokról kell beszámolnunk, a palicsi képkiallitásról.

Három művész hozza majd ide legszebb képeit. Az ezerféle más szórakozás között kielégíthetjük itt művészi vágyainkat is. Oláh István, Percel Margit és Gellert Imre festőművészek vérbeli tehetséggel megfestett képei lesznek e képkiallitáson kiállítva.

Mind a három művész neve már garancia ahhoz, hogy a képkiallitás azon a színvonalon áll, amely nemcsak hogy megérdemli a figyelmet, hanem az érdemleges eibirálás alapján dícséretet fog nyerni.

Oláh István művész a fővárosi körökben is az elismert tehetségek közé tartozik. Percel Margit pompás képeit a Fővárosi Szalonban állítják ki állandóan, hol mindenkor magukra vonják a figyelmet.

Percel Margit Mikosevics Szabadka városi jegyző sógornője.

Szerán és esütörtökön

Szerán és esütörtökön

A Golem és a táncosnő

vigjáték 4 felvonásban. Főszereplő PAUL WEGENER.

Az arany átk

amerikai dráma négy felvonásban. Kezdate fél 6 és este fél 9 órakor.

NAPI HIREK.

Levelt kaptam . . . . .

Levelt kaptam, édes, szerelmes, hívó,
Vágyódó levelet.
Elsírja a rózsám forró sóvárgással,
Hogy borzasztón szeret!

Irja: meghal utánam a vágyódástól,
Szánjam szenvedését.
Menjek el hozzája; lépjem át csak egyszer
Az ajtóküszöbét!

Visszaírtam neki: hogy is tehet csak fel
Ilyesmüt én rólam!
Szeretnem már sokat, de legénylakásban
Még sohase voltam.

Majd ha a nap leszáll, s csendesül minden,
S madárt hívja párja,
Szálljon el rózsám, kicsiny villám felé,
A kerikapum távra.

Biermann Mariska.

— **Kitüntetések.** Göttlicher Brunó 86 os őrnagy az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásáért a vaskoronarend 3. osztályát kapta díjmentesen, a hadi-ékitménnyel és a kardokkal. Sigum Laudist kaptak a kardokkal másodsor: Gerzsabek Kálmán 23-as főhadnagy, Strass Lóó 86. gyalogezredbeli és Kaapp Róbert 8. huszárezredbeli tart. főhadnagyk. a korenas arany érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján Reiner Ottó 6. honvéd gyalogezredbeli tart. hadnagy.

— **Borzasztó zavar a szabadkai gabonavásárlás körül.** Tegnap, vasárnap d. e. 9 órakor kidobolták a városháza előtt, hogy gabonát csak a Haditermény r.-t.-től szabad beszerezni; egy óra múlva pedig ugyancsak dobszóval közölni tették, hogy vehet gabonát mindenki bárkitől is, de jobban eselekszik, ha kisgazdáktól vesznek és a gabona ára meghatározva nincsen. Már mostan melyik rendelet az igazi, mert hisz az, aki az első meghallgatta és nem várta, vagy várhatta a másodikat ki is sejtette azt, hogy egy óra múlva a fekete fehérré változzék? — az most nehezen fogja eladni buzáját másnak, mint a H. T. Részvénytársaságnak! Aztán, hogyan lehet kidoboltatni azt, hogy a gabona ára nincs megállapítva?

— **A „Bácska“ föléledése.** A Bácska szabadkai Atletikai klub, Délmagyarország több éven át volt bajnokesapata, mely éppen a szerajevói gyilkosság napján játszott legutolsó nyilvános mérkőzését, azóta nyilvánosan nem játszott. Most azonban újra szervezték az egyesületet és a Zombori-uti pályát is teljesen kijavították s az egyesület tagjai megkezdték a tréninget és remélik, hogy mérkőzésre egypár erősebb fővárosi csapatot is fognak mentül hamarabb lehozni. Ennek kapcsán kéri a vezetőség a játékosokat, hogy minél számosabban látogassák a pályát.

— **Szakaszvezetőből főhadnagy.** Erődes kinevezés történt a napokban: Reiser Péter dr.-t, aki a 23. gyalogezredben egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére jogosult népfelkelő szakaszvezető aug. 1-i ranggal a háboru tartamára főhadnagy-hadbíróvá léptették elő. Ugyancsak főhadnagy-hadbíróvá nevezték ki, 1917. február 1-i ranggal Csorba Sándor népfelkelő főhadnagyot a 6 os honvédeknel.

— **A tegnapi mérkőzés eredménye.** Tegnap szokatlanul izgalmas sportosemény számban folyt le a Szegedi Atletikai Club és a Szabadkai Sport Egyesület mérkőzése. Mint előrelátó is volt, az ugyszólván egyenlő erejű két csapat nagy küzdelmet fejtett ki. Az első félidőben heves összeesapások teték érdekessé a mérkőzést, azonban minden erőfeszítés eredménytelen maradt. A második félidőben, miután a labdamizériák megszűntetése érdekében megtették a kellő intézkedést a kipihent csapatok újra összeesapáltak. A Sz. A. C. hamarosan gólt rugott. Ezután újból hevesebb vált a küzdelem, de a véletlen ismét Szegednek kedvezett és így berepült a második gól is.

— **A kiröhögött békehíresztelő.** Vepródi tudósítónk írja. A napokban érdekes eset történt Vepródon. — Bandi bácsi, a község postása a legnagyobb népszerűségnek örvend. Minden hiteles háborus hír egyik rokonától került ki. Valóságos tekintélye volt már a faluban és ez már kissé elbizakodottá tette annyira, hogy a napokban a különbéke hírére kezdte terjeszteni. Az örömláz hamarosan végig futott a községen. Azonban akadt a faluban olyan is, aki mint a háboru kemény vitéze most ott-hon időzik. Ezek kételkedve fogadták a hírt és nem hitték az orosz különbékében. Az ellenvélemény kezdte elmégesíteni a helyzetet. Hamarosan glédába álltak a vepródiek és közre fogták a békehíresztelőt. Ezután ünnepléses aktus következett és a vepródiek taktusra kinevezték a békehír terjesztőjét. A község lakói szerint, egy-hamar aligha jut eszébe hasonló hír terjesztése.

— **Az újvidéki gázgyár és a szén.** Miként Szabadkán, úgy Újvidéken sincs szene a gázgyárnak. Amint újvidéki tudósítónk jelenti a gázgyár szén szükséglete csak esütörtökig van biztosítva és ha addig nem kap szenet, beszünteti üzemét s Újvidék utcai sötétek maradnak. Ugy látszik nemesak Szabadkán, hanem máshol is vannak mizériák.

— **Katonaszökevény-rejtegetők letartóztatása.** Petrik Lajos és özv. Herceg Mihályné szabadkai lakosokat ma délelőtt letartóztatták, mert lakásukon katonaszökevényeket tartogattak.

— **Hösi halott.** Voloskov Vaszily is a háboru áldozatai közé tartozik. Mint orosz fogoly egyik öbesei gazdánál volt kiseva. Betegsége miatt azonban kórházba került. Itt baja alig javult és intenzívebb kezelés végett Szabadkára küldték. Utközben azonban meghalt. Bencolása tegnap délelőtt volt. Temetése ma délután lesz a Bezeredy-féle hullaházban.

— **Csantavéri sportünnep.** A szabadkai Sport Egyesület, mely alig egy hete igen szép sikerű sportünnepet tartott Topolyán, vasárnap — mint értesülünk — Csantavéren rendez propagandá mérkőzést. A délutáni órákban — mint Topolyán — futbalmérkőzés lesz. Majd este a csantavéri nagyvendéglőben kabaré előadásokat rendeznek. A kabarészámok összeállítását Szabó Gyula kitűnő szakavatottsággal intézi és reményt

ad arra, hogy többi közreműködő erő segítségével Csantavérnek is sikerül rendezni egy kellemes napot.

— **A magyar nemzet érvényesülését.** A „Kritika“ című évkönyv eddig megjelent füzetek beigazolták amas irány követését, melyet maga elé tűzött. Az irány változatlan fog maradai. A magyar nemzet érvényesülése minden oldalon úgy a belföldi, mint külföldi területeken be fog következni. Ez volt és ez lesz a „Kritika“ célja. A feltétlenül elsőrangú, pártatlan és élénk közgazdasági és társadalmi évkönyv előzetési ára 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal VII. Vörösmarty-utca 13. Felelős szerkesztője Horváth Endre.

— **Szabadságban a gyilkos aszszonok.** Emlékeztetes az a szörnyű tragédia, amely egy temerini tanyán lejátszódott. Mészáros István temerini földesgazdát, aki embertelenül kínozta a családját, egy reggelen a felesége és két leánya valóságos kivégezte. A gyilkos hitves és két leánya szándékos emberölés büntetével vádoltan az újvidéki királyi ügyészség fogházába került. Most a vizsgálóbíró az ügyészi indítványra elrendelte Mészáros Istvánné, Varga Jánosné és Mészáros Julia szabadlábra helyezését azzal az indoklással, hogy megszökésüktől tartani nem lehet és a további fogvatartásuk esetén 20 hold földjük parlagon maradna.

— **Könyv a hadifoglyokról.** Van Önnek hadifogoly vagy eltűnt hozzátartozója? Ha igen, akkor Önnek is kötelessége van a most megjelent **H a d i f o g l y o k K ö n y v é r e**, összeállította: Dr. Erős Vilmos ügyvéd. Tartalmazza az eltűntek utáni kutatás módszereit, továbbá a foglyokkal való levelezés, fényképek, pénz, csomag, könyvek, táviratok küldésének módját pontos mintákkal és ábrákkal együtt. Orosz a-b-c, orosz szavak fordítása, fegyvertáborok betűsoros névjegyzéke, leírása, pontos foglyotábor-térkép stb. A 126 oldal terjedelmű könyv ára térképpel együtt szállítással és utánvétellel 4 korona. Megrendelhető Földes Fülöpnél Budapest, V., Vilmos császár-ut 78.

Rendben -- de milyen rendben?

Stockholm, aug. 6. Kerenszki a főhadiszálláson tanácskozott a fővezérrel. Ez kijelentette neki, hogy az orosz seregek visszavonulása rendben történik. Az ellenség offenzívája szerinte bizonyos bizonytalanságot mutat. A tanácskozás reggeli 4 órától éjjel 11-ig tartott.

Valódi amerikai fogak és fogsorok

Különlegességek fogászati munkákban, arany és platínából, valamint arany és platínafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpadiás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). Schiffer Géza vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-u., Fekes-ház.

Telefon Interurban 561.

Nyilttér.

A Bácskai Hírlap és a szenzáció.

Vannak lapok, melyek csak szenzációkra vadásznak és légből kapott mesék alapján másnak a beleiben gázolnak. Teljesen hazug vallomások után, tudatosan írja rólam vasárnapi számában a Bácskai Hírlap c. helybeli újság, hogy gyermekkinzó tanár vagyok és figyelmezteti a közönséget, „hogy az nem újságíró, nem a közsabbadságok védelmezője, aki segédkézettel nyújt gyermekkinzó rendőri brutalitásokhoz. Az ilyen ember csak bitorolja az újságíró aevet és nem lehet helye a sajtó munkásai között.“

Hát ez mind nekem szólt. Én azonban a Bácskai Hírlap híres cikkirójáról állítom ennek utána, hogy nem lehet helye a sajtó munkásai között és bitorolja az újságíró nevet. Es ezennel nyilvánosan követelem is, hogy árulja el nevét hadd tudja meg egész Szabadka, ki az a szószátyár újságíró itt köztünk, aki a másik fél (vagyis személyem) megkérdése nélkül másoknak az első betűtől az utolsóig hazug vallomásai alapján rólam ilyesmiket és — ami fő — következtet belőlük. Mert mind hazugság, amit rólam a Bácskai Hírlap ír. Azt írja ugyanis, hogy bement hozzájuk a két „becsületes, nyílt arcu tanonc“. Ezt ő mondja, az újságíró, hogy ilyenek. Most arra vagyok kíváncsi, ki fogja rám, hogy fölmentem a rendőrségre. pláne hogy azonnal mentem föl — hiszen a lopás egy héttel ezelőtt történt — ki fogja rám, hogy mellen ragadtam a gyerekeket és ezekkel a szavakkal adtam át a rendőrbiztosnak:

— Itt vannak ezek a bitangok. Vagy ki fogja rám, hogy az én jelenlétemben verték őket? Vagy azok a „becsületes gyerekek“ hazudták mindezt a B. H. szerkesztőségének, vagy ez a híres revolveres cikkirő hazudja ezt a Bácskai Hírlap olvasó közönségének, mert — mint mondtam — egy betű az ellenem emelt vádból nem igaz. Megáll az ember esze, hogy lehet ennyit összehazudni. Már csak esupa kollegialitásból is megkérdendhető volna engem telefonon, vagy bárkit a nyomdából a B. H. szerkesztője és ott mindenki megmondta volna neki, hogy „az Isten szerelméért, csak nem akarja blamálni magát az ilyen nyilvánvaló hazugsággal!“ Az ám tisztelt cikkirő ur! Pfaj! Csak a, nevét árulja el, hogy az utcán mindenki utálattal nézzen rá! Es ő akar engem kidobtatni a sajtó munkásai közül s én bitorlom az újságíró nevet és nem ő! Bravó, Maxi!

Könya Lajos.

Főszerkesztő: Pinterits Károly

igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: Dr. Fontányi József
ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségeset könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Felelős szerkesztőnk telefonszáma:

Pallas 34.

Kávéházakban kérje a

„Délvidék“-et!

Hol kapható a „Délvidék“?

A *Délvidék* a következő üzlet-helyiségekben kapható Szabadkán, délutánonként 2 órától fogva:

Fejes Károlyné. Kálmán-utca.
Filoy Jenő. A postával szemben.
Gerber Jakab. Kossuth-utca.
Horvai József. Petőfi-utca.
Kréci A. Nándor. Deák-ut.
Kriszánovics Péter. Zomberi-ut.
Kuhmesics Sándor. Zimonyi-ut.
Kunssabó Lajos. Pázmány-u.
Nojseck Géza. Beresényi- és Damjanich-utca sarok.

Pukkel István. A képezdével szemben.

Rieger Mihály. Vörösmarty-utca és Zomberi-ut sarkán.

Riesz Dezső. Bajai-ut.

Sibality Illésné. Vörösmarty-u.

Kmetz András. Palics.

MENETREND

Budapestről érke. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	3:59
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	12:45
	5:28
Zomborból érke. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	6:14*
	5:23
Ujvidékről érke. délelőtt	7:42
délután	1:21
éjjel	11:50
Ujvidékre ind. délután	1:48
éjjel	6:26*
	4:44
Szegedről érke. délelőtt	7:40
délután	12:42
éjjel	8:07
Szegedre ind. délelőtt	6:15
délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érke. éjjel	8:57
Cservenka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érke. "	11:05
Zentára ind. "	4:33
Bajáról érke. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind. "	7:00
	5:05
Bácsalmásról érke. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
 Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Egy jó házból való fiu fizetéssel felvétetik a SZENT ANTAL nyomdában

Cséplőgépekhez

használható borszajak minden méretben kaphatók Raczko Mihálynál.

Viszketegség, sömör, rüh

bajtlegyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti

„Barna zsír“.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccsétes dr. Fleisch-féle kúrjünk. Próbátégely 1:60, nagy tégely 3 kor. - - csafádi tégely 9 korona. - -

Kapható Szabadkán: **Deesy Gyula** „Szt. Teréz“ c. városi gyógyszerárában I. kör, Deák-utca, Kiskápolna mellett.

Bérbeadó

és azonnal átvehető a Kúnetz Testvérek melletti

utozai helyiség

egy mellékkeliséggel; bővebbet megtudhatni a tulajdonosnál. □□

házaspárt

Egy gyermektelen házaspárt Czorda Bodog-utcai sarokházamba rögtön **felveszek.** Jelentkezők írjanak Horgosi Királyhalomra, Szobonya Bertalan nyugalmazott királyi igazgatónak.

Temesvártól

30 kilométernyi távolságban 393 és 480 katasztrális hold első minőségű

szántóföld

egy tagban, nagy gazdasági épületekkel, egyben vagy külön-külön

eladó.

Legközelebbi vasuti állomás 6 kilométer. Vogel Anta, bankigazgató, Temesvár, Holló-utca 25. szám. Közvetítés nincs kizárva.

Ásvány-, kenő-, henger és padló-olaj

kapható KERTÉSZNÉL Miklós-utca 40. a nagytemplom háta mögött. Telefon 635. Telefon 635.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen

== védve. ==

Reitter Oszkár

nagybecskereki nyug. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. **1 doboz ára 5 K.** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismeretű prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli árusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, igen tisztelt vevőimet és megrendelőimét, hogy

Varrógép-, kerékpár-üzletemet és javító műhelyemet áthelyeztem a Deák-utca-ba, Piukovics-féle ház, a Sztantics és társai cég volt helyiségébe.

Stern Adolf.

IZLÉSES ÉS OLCSO ÜZLETI LEVÉL-
 ::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL

KÖNYVNYOMDÁBAN

..... SZEREZHEŐK BE. ....

A legjobb és legtekéletesebb**daráló**

kis és nagy gazdaságok részére nélkülözhetetlen

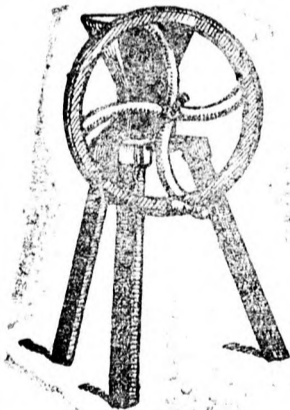
Kicsérélhető hengerrendszer.

Ára 75 korona.

Azonnal szállítható. Előlegül 10 kor. küldendő. Megrendelhető pontos cím :: és vasutállomás megjelölésével. ::

SOHR PÁL

acéláru különlegességek gyári raktára Somogyiszil.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Filók: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Cirkvenica. Kirendeltségek: Hrejin, Tribalj, Grižane Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékalap 2.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskére és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorajjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4%, és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosságu, adómentes, mindenteló évadéköljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtekparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGI LEGELŐNYŐSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá börzei és kommissionális megbízásokat.

Aruosztály: Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányu arató-, filikaszáló- és vetőgépeket, cséplőgép-garnitúrákat kukorica-kapáló és sornivelő ekéket, boronákat, szecskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.